

საქონლის № 1

№ 20 (256) შპსი 10 კპპ.
ევრა, 25 მაისი, 1980 წ.

სპეციალური ბათონის

12 561

მუხდველები: — სიფრთხილად და მორიდება გვმართებს, თორემ, თუ ვაგვებუტა, — უნაველოდ დავრჩებით და მთლად დავიღუბებით.

J. Nodae

ახალი ბათონი

ბათონის საოპერო თეატრის პარტერში და ლოკებში „ბრწყინვალე წოდების“ წარმომადგენლები ისხდნენ. სცენა საზეიმოთ იყო მორთული: უკანა ფარდაზე ნიკოლოზის დიდი სურათი ეკიდა. გრძელ მაგიდას შემოსხდომოდენ ბათონის მაშინდელი ხელისუფლების წარმომადგენლები: ქალაქის თავი, ქალაქის უფროსი, პოლიცემისტერი, გენერლები, თავადები და სხვები. ქალაქის თავი ტრიბუნაზე ავიდა და ხელი ხმით დაიწყო:

— ბატონებო და ქალბატონებო! დღევანდელი დღე ჩვენი ალფრთოვანების და სიხარულის დღეა. დღეს ჩვენ ვლტესასწაულობთ ათი წლის თავს საქართველოში ბოლშევიზმის აღმოფხვრისას. ათი წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც ჩვენ ტურფა საქართველოს ჯოჯოხეთის ბოროტი სულეები — ბოლშევიკები დეპარტონენ, რომლებმაც სამი დღის განმავლობაში დაამხვეს ჩვენი დემოკრატიული წყობილება და საქართველო „სახჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკად“ გამოაცხადეს.

— მერე იცით ვინ განაგებდა ამ რესპუბლიკას? მუშები, გლეხები და წითელ არმიელები.

მართალია, მათი ბატონობა ჩვენში იყო ხანმოკლე, სულ რაღაც სამი დღის განმავლობაში, მაგრამ ის სამი დღეც ჩვენთვის სამი საუკუნე იყო „ტანჯვების და ბედის წყევის“.

ბატონებო და ქალბატონებო! თქვენ იცით, ვინ განაგებდა მაშინ ქალაქ ბათონს? ვიღაც ხანთსადგურის მუშა, რომელიც იჯდა იმ სკამზე, რომელზედაც მე ვიჯექი წინათ. ის იჯდა ჩემს მაგიერ, მე კი ვიჯექი ციხეში, რამ იტყვი თქვენ? განა ეს მოსათმენი იყო? განა ასეთი შეურაცყოფა უნდა გავცეტანა?

ბატონებო და ქალბატონებო! იცით იმ სამ დღეს რას წარმოადგენდა ჩვენი კობა საქართველო? ო, არ შემიძლია, მოვიგონო. მოგონებაც კი „გულისცემას“ მიჩერებს. მუშები და გლეხები ვაბატონდნენ. ჩვენი კი „პატრიოსანი ხალხი“ კანონის გარეშე გამოგვაცხადეს. ჩვენი შეურაცყოფა ალტანელი იყო და ვერც ავიტანეთ.

„ქართველო ხელის ხმალს იკარ“ გაისმა ჩვენს შორის და... ჩვენც შევიარადით. წინ მივვიძლიდა ჩვენი საყვარელი

ნიკოლოზ. თქვენ იცით ბოლშევიკები რა მშისრები ყოფილან? ბოლოდაც არ დაგვჭირებია. ერთი წვეთი სისხლი არ დაღერილა. ბოლშევიკები გაქრენ „განაფხულის თოვლივით“.

ჩვენ გავიმარჯვეთ. ჩვენი გამარჯვება იყო გმირული. და აი, დღეს, ამ ჩვენს ბრწყინვალე გამარჯვებას ვიგონებთ და ვლტესასწაულობთ. დაასრულა თავის სიტყვა ქალაქის თავმა და გაისმა მუსიკა. „ღმერთო, ფარავდე შეფს“...

ბატონებო და ქალბატონებო! სიტყვა ეკუთვნის პარტიის სახელით კოწია ჩიბურდანიძეს, გამოაცხადა ქალაქის თავმა. ჩიბურდანიძე ტრიბუნაზე ავიდა.

— ბატ... ამხ... იმეორებდა ჩიბურდანიძე, რომელსაც სახეზე მკვდრის ფერი ედო.

— ძირს, ძირს, მოლაღატე! ყვიროდენ ქანდარაზე.

— „ესეც შენს...“ მუხივით გაფარდა ეს ორი სიტყვა და სეტყვასავით დააყარეს ჩიბურდანიძეს ლაყე კვერცხები და დამშალი ვაშლები. ელექტრო — სინათლე ჩაქრა.

— ვთი! — დაიყვირა ჩიბურდანიძემ და გამოიღვიძა. მიველით! გაისმა ხმა.

— მიველით? ეკითხებოდა თავის თავს ჩიბურდანიძე, რომელიც პირაღმა იწეა და პატარა რვავლ სარკმელს მისჩერებოდა.

— მიველით მოქალაქე! — გაისმა კვლავ იგივე ხმა. ჩიბურდანიძე წამოღვა.

— ო, ღმერთო ჩემო, ნუ თუ ბათონში ვართ? აქ ხომ მე ვცხოვრობდი ამ ათი წლის წინათ? სად არის, სად ჩემი ბათონი? აქ სულ სხვა ცხოვრებაა, ეს არ არის ჩემი ბათონი? ამბობდა თავისთვის ჩიბურდანიძე და გემოდან გადმოდიოდა.

უხარმახარი გემი „საქართველო“ კი ბათონის ნავთსადგურში იდგა.

— მოქალაქე ჩიბურდანიძე! ნუ თუ არ იცოდი, რომ ძველი ბათონი აღარ არსებობს? ნუ თუ არ იცოდი, რომ ახალ ბათონში მოემგზავრებოდი? — უთბრეს მას ერთ ადგილას.

უშმბარა.

ბათონის ისტორიიდან

სიტყვა „ბათონი“ ორ სიტყვისაგან წარმოსდგება. ბათონსა და ონიისაგან. სიტყვა „ბათი“ არავინ იცის რას ნიშნავს. „ონი“ ხომ ყველამ ვიცით. ვინც ბათონის წარსულს გაეცნობა, ის დარწმუნდება იმაში, რომ ბათონი მართლაც ონის ქალაქია.

მშვიდობიანობის მოყვარე და სათნოების მღადადებელი რომის პაპაც კი ონის ხასიათზე დადგა, როცა აქაურმა პატრმა მას ერთ თავის წერილში ბათონი მოაგონა. მენშევიკები ხომ, როცა ბათონს მოგონებდნენ, ყოველთვის ონის ხასიათზე ღვებოდნენ.

ამრიგად, ბათონის სახელი, ონის მაჩვენებელია, რომ ამ ქალაქს თან სდევს ონი.

არც გასაბჭოების შემდეგ შეცვლილა რამ ბათონისათვის ამ მხრივ.

ბათონში ბოლშევიკებმა პირველად ვაჭრებს შეუტრეს; შემდეგ დიდ მესაკუთრებზე გადავიდნენ. ბევრსაც ეკვეთნენ, კონტრაბანდისტებსაც შეუტრეს; შემდეგ — კულაკებს... ზღვას და კლდეებს დაუწყეს შებრძოლება; დიდრონი ქვეებით შემოზღუდეს ზღვა და დაუკარგეს საშუალება ქალაქში შემოვარდნის, იცენ კლდე და

დაუწყეს ბურღვა, გადახნეს გორები, გააყვანეს ტყეები და ჩიხს რგავენ, ააგეს ისეთი სახლებიც, რომლის ზომივით ძალიან აწუხებს დედაშიწას.

ონის სურვილი დღესაც არ ჩამქრალა აქ. მაგალითად: ყველა ხახალილოებში სწარმოებს ონი ბუზებთან, ონი გაჩაღებულთა აგრეთვე ოჯახებში ცოლენსა და ქმრებს შორის. ონი მძვინვარებს ჭაობის რაიონში ბაკაყებთან და ონია აგრეთვე აქაურ მღვდლებს შორის ეკლესიის გარშემო.

კიდევ ბევრი მაგალითის მოყვანა შეიძლება, მაგრამ ამით დავკმაყოფილდეთ. ეს ქალაქი ერთ დროს ატარებდა თავის ზურგზე მეფის ჯალათებს, ინგლისელების ჯორებს, დენიკინელებს, მენშევიკურ გვარდიელებს, ოსმალოს ბეგებს და ვინ იცის კიდევ რამდენ ჯონის ვიგინდარებს, რომლებიც ერთ დროს ბათონის ბატონ-პატრონად თვლიდნენ თავს, მაგრამ ზღვის ტალღებმა მათ ონი გამოუტყდადეს და ისინი სამუდამოთ წაღვეს...

აი რა არის ბათონი.

ა. მკბრელი

დღეს ბათომში

— თავი დამანებე! ვერ წავალ სამსახურში. დღეს „ტარტაროზის“ სპეციალური ნომერი მოვიდოდა და იმაში ვიჭენები გამოვიქმული.

ზ ლ მ ი ს ქ ა ლ ა ქ ი

არის ზღვის პირად ქალაქი მსურრალთ კუნთთაგან სვიანი, ზურმუხტის ფერათ შემკული მომხიბლავ წალკოტოანი. სად ზამთარ - ზაფხულ ჰევივიან ყაყაბო, ზამბახ-იანი, და მისი თავზე მუღამ ცაც მოთინათინობს შხიანი.

ქალაქს ერთის მხრივ ზღვა აკრავს, ზღვა მსურვალ ტალღებოვანი

სხვა მხრიდან მთანი მაღალნი, შიფვალნი და კლდოვანი, ნორჩია იგი ქალაქი, წარმტაცი სახელოვანი, და დღეს მის სახელს აქებენ ერთგან მოყმე და მცხოვანი.

მისი სახელი ბათომი, არს ესე საცოდნარია, იგი იზრდებდა, ივსებდა, მზეც მისგან საწუნარია. მუნ კონტრაბანდის საყიდათ ვილოდის მართა, მარია აწ კაღვამი ამოსდევს გამოუტეტეს კარია.

ბათომის ქუჩებს უნაბავთ მრავალ მეფეთა კასკები, შემოზიდული ფართალი, ლორიგან-კოტიკინასკები, პულრიით, კამაღით, კალთებში ნახევრით, ვითა პასკები ინდიგო კოვერკოტებით ოსმალნი, ბერძენ-ბასკები.

დღეს ეს ხელობა საფლავის წიაღსა შინ არს დებული კონტრაბანდისტთა ლაშქარი წითელ გულშავთგან ვეხებული სორისა შიგან ჩამძვრალან ძრწოლივით გულ დაფეთებული და გამოძრომას ვერ ბედავს მზე დამზრალ-დაბნელებული არ დაიწუნვის სამოსათ არც ჩენი საბჭოთა ჯუბანი, მაგრამ მე მინდა ვახსენო ბათომის მშრომელთ უბანი, სად დღესაც მიბრძოლ მუშათა სისხლის სიანს გადაუბანი, მე იგი მინდა შევაქო, მუხამაც მომცა თუ-ბანი.

ბარცხანა არის ძველთაგან ამა უბნისა სახელი, მუნ აზნავთშენი შენდება, განცვიფრდეს მისი მნახველი, ჩენი ზრლისა და შენების ურყევი გამოშახველი, მით გული ხარობს მშრომელის, მტერის ემატება ნალველი.

მინდა მივხედო კეკლუცი აჭარისტანის სოფელსა, წარსულის ხუნდის მამსხვერველს, მონობის უარ-ყოფელსა,

ძველის დამგმობს და ახალი ცხოვრების გზაზე მყოფელსა, და მივესალმო „ფუხრულათ“, როგორც შობილი მშობელსა.

მესხეთის მთებო! წარსულმა მკერდი რომ დაგიმწუნარა, ახალი ერა მოვიდა! ნისლეტს მოიფენთ ნულარა თქვენს მკერდზე ელვის ჩუქურთმებს შვებით დაგიბნევს ფუხარა—

და სალამს მოგცემთ შორიდან შედინა-მისრეთ-ბუბარა.

ჭორობის ცელქო ტალღებო, შეითამაშეთ, აი რა, თქვენ მონა ქალი მანდილით არ ერთხელ გავეშაირა. მონად გაჩინას კენესოდა მისი ბაგე და დაირო, აწ ჩადრშებურვით ვერ ნახოთ სუმერუნე და ზაირა.

ესე ყოველი მშრომელთა ხელით არს მონადევნები, რომელთა ალმად აქეთ კომუნა და გული გულსა ნაწებო, მათი ალაში სისხლში და ოფლშია ამონაწები, მათი გულეები ხარობენ, შენ კი, მტარვალო, აწ-ები.

გიდუშა.

(„ჩუმჩაირას ხმაზე“)

— გავცნოთ... მშენიერი რამ არის!
(იხ. მე-15-ე გვ.)

ყონდრბანდი დამქონდა
ჩუმ-ჩაირა, ჩაირა
ბურთი ლელოს გამქონდა...

აი, რა!

ბათომი და თბილისი,
ჩუმ ჩაირა, ჩაირა.
იყო ჩემი რების:

აი, რა!

ლორიგან კოტს ვჭიდავდა:
ჩუმ ჩაირა, ჩაირა.
და ჩერვონცებს ვჯიბავდი.

აი, რა!

ვაი, ვუი ნატანებს,
ჩუმ ჩაირა, ჩაირა.
ველარ გამოვებარე...

აი, რა!

ცოკა წყალზე გამიტყდა,
ჩუმ ჩაირა, ჩაირა.
ჭამის მალა წამიხდა...

აი, რა!

დამიჭირეს, გამზაფრეს,
ჩუმ ჩაირა, ჩაირა.
და გებეუ მანახვეს...

აი, რა!

ციხეს მიკრეს თავია,
ჩუმ ჩაირა, ჩაირა.

დღე დამადგა შავია...

აი, რა!

ბახჩო.

„ს ა ს წ რ ა ფ ო“ და ხ მ ა რ ე ბ ა

შოქალაქე (ტელეფონთან): — საიდან არის? სასწრაფო პუნქტი?

ექიმი ოდესკი: — რა გნებავთ?

შოქალაქე: — ცხაკაისა ქ. № 85, კვდება ქალი, გთხოვთ სასწრაფოთ გამოგზავნოთ ექიმი.

ექ. ოდესკი: — სახელი და გვარი ავადმყოფის!

შოქალაქე: — ელენე გავაშელაშვილი! — გთხოვთ სასწრაფოთ მოხვიდეთ.

ექიმი ოდესკი: — მოთმინეთ!.. მიპასუხეთ სადა უკრია?

შოქალაქე: — ჩამოსულია ქუთაისიდან 1923 წელში.

ექიმი: — ქმარიანია თუ უქმარო?

შოქ.: — უქმარო.

ექიმი: — რამდენი წლისაა?

შოქ.: 25 წლის, — გთხოვთ მალე მოგვეშველოთ!

ექიმი: — დაიცაო! ხელობა? პარტიული მიმართულება? რატომ ჩამოვიდა ბათომში?

შოქ.: — აზრ. ექიმო, მე საცხებით უცხო ვარ, თვით ავადმყოფს კი არ შეუძლიათ გიპასუხოთ, დაგვეხმარეთ, მოვარულნოთ და გამოვიკითხოთ შემდეგ.

ექიმი: — არ შეიძლება! მიპასუხეთ სასწრაფოთ: რატომ ჩამოვიდა ბათომში?

შოქ.: — ჩამოვიდა თავის ყოფილ ქმართან შესარიბებლად.

ექიმი: — შეტურცდა თუ არა?

შოქ.: ქმარი აქ არ დახვდა ბატონო ექიმო, დაგვეხმარეთ! — კვდება ქალი!

ექიმი: — დაიცაო! მიპასუხეთ: რა ჭამა ღლეს?

შოქ.: — არაფერიც არ უქამია, დაგვეხმარეთ ჩქარა! ექიმი: — მოიცაო. შეეყვარებული იყო ქმარზე თუ არა?

შოქ.: — შეეყვარებული იყო... მოგვეხმარეთ ჩქარა! ექიმი: — რამ გამოიწვია მისი ავადმყოფობა?

შოქ.: — გულის სისუსტემ.

ექიმი: — გრძობდა თუ არა მალარიით დაავადებას?

შოქ.: — გრძობდა, გრძობდა... ენლაც აკანკალებს. გვიშველეთ მალე,

ექიმი: — ფიქრობს თუ არა ცხოვრებას ბათომში? რამდენ ხანს?

შოქ.: — (შინჯავს ავადმყოფოს).

ექიმი (რეკს): — მიპასუხეთ: ფიქრობს თუ არა დარჩენას ბათომში ხანგრძლივით?

შოქ.: — რა გნებავთ?

ექიმი: — რამდენხანს ფიქრობს ცხოვრებას ბათომში?

შოქ. (რომელმაც დაამტკიცა, რომ ავადმყოფი მიიკვალა): — არა, არ ფიქრობს, ეს არის ეხლა განუტევე სული.

ექიმი: — აი ეხლაცე წამოვა ჩენი ავტო ექიმით.

წ კავალერისტი № 8.

ბუზი: — ეს იყო დრო ამ ჩემს აგარაკში ასეთები ვერც კი გაივლიდნენ. ეხლა კი...

მიქრის, მიჩრის ავტო...
ნომერი აქვს ხუთი.
შიგ ზის ძალი მარტო
გადმოშვებულ კუდიო.

ხან ძალს ბავში უზის,
და აცეცებს თვალებს,
ავტო აფრთხობს გამგელს:
ბავშვებსა და ქალებს.

ვალანდარაშვილი
მართავს ავტოს საქვს,
ხშირად მის მაგივრად,
თავის ცოლსაც აჯერს.

მიქრის, მიქრის ავტო,
ნომერი აქვს ხუთი,
შიგ ზის ძალი მარტოთ
გადმოშვებულ კუდიო.
ფუფუნა.

ნიმუშის ჩვენება--ანუ გოდლის შენება

— ასე აშენებდნენ, მამილო, იმ გოდლს,
რომლის შესახებაც ერთხელ შენ მომიყვი?
— შენუკითხა ჩემი ძაღვია ვეღო, როცა ბინათ
კავშირის მასალის სიწვობს მოუძებლოდით
ტვილისს ქუჩაზე, სადაც ენოში ყოფნა
აშენებდნენ.

— ამა ეს რა მოსაღონია, მგელიო! — უთხ-
არი მე. — აქ საღამომებლო მასალა იქნება,
დაწვობილი.

— შენ, რომ ამბობდი: გოდლის აშენებ-
დნენ, და შენამც ეგებოდით, ალბათ ასე აშე-
ნებდნენ!

არ მისვენებდი ბავში, რომელსაც ჩემმა
საუბედუროთ, ერთხელ გოდლის შენების
ასახე ვუთხრე და გულში ჩაიტყინა.

ქვეშ ალბათ ასე აწვობდნენ ერთმანეთზე,
ბავშვს განსხვავება იმაშია, რომ ამას ჩვენი
საბნაო კომპროტოვა აცთვენს და სავა და-
ანიათვებს, ზოლო გოდლოს კი უთიყო და
უახლო ხალხი აცთებდა. ამიტომ დაინტრა
გოდლიო! — დავამყარედილე ბავშვის ცო-
ნის მოყვარობა.

უფან რომ მოვდივოდით, ისევე იმ ყოჩხთან
გამოდიარეთ. ყოჩე აწვინებოთ და ორი ტბ
ნ.კ. რკინის ქიშკარის ზომას იღებდა. მო-
ცარედიმენი კი არაშენებოთ: აველა-ღის დარბო-
დენ. ვუღლა თვალმდებდა.

ფორე დილის სამსახურში, რომ მივდიო-
დი, ყოჩე თორავდ იღებებოდა და ფართო
რკინის ქიშკარიც მხედ იყო.

— რა სწორად ტყეშით მიღის აღმშენებლო
ბე ბინათ - კავშირის სამუშაოებით! — უფიქ-
რადი, როცა სამსახურიდან უფან ებრუნ-
დებოდით, და ვუტყუარდი ყოჩეს, რომელზე-
დაც დიდრონი ასობლით უწერია: „ბინათ კავ-
შირის სამსახურო საქმეობა“.

მეორე დილის ბავში ჩემთვის გამოიყვი
ხანარში და სწორედ ამ ყოჩხისთან დავგეო-
ჩა გავლა.

— მამილო, რავე დანგრეული ეს ყოჩე! —
მამითიაა ბავშმა.

ყოჩე მიგრეულ - მიგრეული იყო, კიშ-
კარი გვერდზე მილუწილი, ქუჩა ქუბათი ავ-

ხალი. მართალი ვიბნობა, გამოიყვირა. მი-
წის ძერია რომ ყოფილიყო, რავე დავიჯერო
ჩემი ბინა უფინ არ ჩაიხვევოდა! ისე ხომ
საბნაო ამბავებთან ეკუთვნის. ამა ამ ყოჩეს
რა მოუვლდა, მიზენი არაფრისთვის მივითხეს,
მეუ ჩიოია ამ შებნავებამ.

სამსახურიდან რომ ვებრუნებოდი, ოცამ-
დე მუშ. ეგეია ყოჩეს და აშენებდნენ. ელა
სულ სხვა ტენიებზე ადგენ თავს.

შესამე დღეს ყოჩე ისევე მავლებურად იდ-
წა და წაწერავდ თავის ადგილზე იყო.

ორი დღე არ გამავლია იმ ქუჩით, ხილო
შესამე დილის რომ ჩამოვიანე, ყოჩე უფრო
უაფრად იყო დანგრეული, ვინამ წინათ. ეხ-
ლო არ მეფო მოიხიბნება და მიხედა ვიკითხე.

— ავტომობილი დეტავა მასალის შემო-
ტანის დროს და დაინტრა! — მიმასუბა ერთ-
მა თანამშრომელმა.

— ავტომობილი ცოცხალია?
— ავტოს არაფერი არ დამავებია.

— სიმართლე ყოფილა ველოდერი, რა-
საც სწერენ — ესაუბი გულში — შუბლმაგ-
რები არიანო, თორემ რავე დავიჯერო—ასე
სულტმა ავტომობილმა ასეთი სქელი კედელი
გაართვი!

უტბოელები რომ ჩვენი მტრებია, ეს კარ-
გათ ვიცი, მაგრამ ამ უსულლო მტრებამ რალი
იღის, რომ ასე გამწიფულად იბრძვის ჩვენს
წინაშედაც და დაუხივადელოდ ევაებაბა რა-
საც შეხვდებო!

ამ ფიქრში ვიყავი გართული ერთი კვირის
განმავლობაში. ჩემს ბინისთან გავდილ ავ-
ტოს რომ დავინახავდი, შინით განაკალბ-
დი.

სიცილი ამიყვარდა.

— რაც მასლო მჭონდათ, ამ ყოჩის აშენე-
ბას მოუხდა და სახლებს რით ააშენებდნენ! —
ჩივლიდასივრე ჩამთვის და წავევდი.

როგორც ვხედავ ელა ისევე აუშენებოთ
ის ყოჩე; სქელიც არის და მაგარი... თუ ყო-
ჩე გადაუტრია, უბედურო ავტო კი დაიღმე-
ნება ოხრათ. იკითხოს ფოთუნა, თორემ ბი-
ნათ-კავშირის არაფერი ვებრეება.

პ. მსოღმი

ჩვენმა სპეციალურმა თანამშრო-
მელმა ბათომისათვის სპეციალურ
„ტარტარიზი“-ს ნომრის გამოსვ-
ლასთან დაკავშირებით, იახულა
ბათომში მომუშავე სხვადასხვა პი-
რები, რომლებთანაც შემდეგი საუ-
ბარი ჰქონდა:

— ამხ. ვასო, როგორი იქნება
მომავალი სეზონი თქვენს თეატრში?
გვეუბნათ დასი?

— ზიჟო, როდის იყო ჩვენ უდა-
სოთ დაჯრით?! ქართული დასი თუ
არ გვეუბლება, რუსული ოპერეტა
მაინც ჩამოვა. იასო დალშე.

— ამხ. მილიციის უფროსო, ამ ქუ-
ჩებში რომ ბალახობი ამოვსვლიათ,
რა მოსახრებებს უნდა მივუწეროთ?

— ხომ იცი, ძმაო, სოფელითან
კავშირის გაბმას ვეფიქრობ და გლე-
ხები რომ ჩამოვლებ, რა თქმა უნდა,
ურმეებით იქნებიან; ხარებს ხომ სა-
ძოვარი დასჭირდება?

— ამხ. ცინცაძე, დემურები სა-
ყვედურობენ უფარგისობაზე, რო-
გორც სჩანს, საბნაო კომპროტოვა
არ აქცევს ამას ყურადღებას.

— ცრუობენ, ბურჟუაზიული სუ-
ლისცვეთების არიან, არაფერი არ
უქნით, ერთ ადგილას თუ წვიმა
ჩამოვა, მეორე ადგილას გადადგან
ლოვინი.

— რა ახალი სურათები გავა
თქვენს უკრანზე ამ ხანებში? — შე-
ეკითხა ჩვენი თანამშრომელი კინოს
გამგეს.

„სურამის ციხე“, „არსენა ყაჩაღი“,
„საბა სიკოცხოე“ და, თუ ვიწონეთ,
„ბაილდავლი ქურდი“.

ჩინის ზონის საღვურს

— მატარებელი ტვილისისაკენ
რომელ საათზე გადის? — შეეკითხა
ტელეკარნით ჩვენი თანამშრომელი
საღვურს.

— გმსმენთ! სამალარიო საღვურსო!

— დამწყველოს ვშეაკმა! ახალ
ჩამოსული ვარ, მალარია ასე უცებ
როგორ შემიყვებოდა!

საღვურში ჩვენს თანამშრომელს
ერთი უცნობი შეხვდა.

— ზოდის გამომოგზავნის „ტარ-
ტარიზი“ ვიწორარას?

— წვერილები მოათავსე შიგ თუქ
თუ არ მოვითავსეთ, რა ჩემი ბრა-
ლია, მე ორმოცამდე წერილი მაქვს
გავხვენილი; რა ჩემი ბრალია, თუ
არ დიბეუქდა!

პ ა რ ა დ ი ე ბ ი

ი. ობოლი

ეწერ რომანებს, ლექსებს, პროზას
იორენა მყავს მე აქ ტოლი,
თემათა მაქვს აღებული
„შვილები და მკვიდრი ცოლი“.

ნ. გვაზვილი

ჩვენ, მეგობარო, ლილვასხნილი
ვატარებთ ხალათს,
დღე წვიმიანი, ნისლიანი
ჩვენთვის დარია,
ჩვენი ლექსები წავეკითხოთ
და დავუყვით შარბათს,
მე და შენ რომ შიგ ჩავექციეთ
ოფლის ღვარია...

ოდიშელი

არწივებივით დავჭრივარ ყველგან
და მე არ ვიცი რა არის დაღლა
პროლეტაროებებს ვიწვევ შეჯიბრში,
ენახოთ ვინ ავა ჩვენ შორის მაღლა...

თამ. ლეჟავა

რა წამია, რა სპეტაკი
მგრძნობიარე
რატურფა ხარ,
საოცნებოდ ქსეული,
მოდი მუხავ,
შენზე ცრემლი დავღვარი,
ნუ ჯიუტობ,
ნუ ხარ გადარეული.

შ. ართილავა

მე ხომ დავტოვე ჩემს სოფელში
ნათესაგები,
მე ხომ დავხიე ძველი ზნე და
ძველი ადათი;
დღეს, ჩემი ტურდავ,
ჩემი ლექსის ქსელში გაები,
მიტომ დავწერე ლექსათ
შენზე ტრფობის ბარათი.

ნ. მანიშვილი

შენი ტანი ათრთოლდა
უჩვეულო ხალისით,
და ვით მთვარე ფერმკთალი
ჭარიშლიან ავღრიდან
მამინ გული ატოკდა,
შუბლზე ხელი გადვისვი
და ეს ლექსი შევთხე მე
საკუთარი თავიდან.

ბ. ტალავაძე

ცხოვრება შეჯიბრებულა
ლაღადებს წარმოებასა
ჩვენ, პოეტები ვუნდებით
მხოლოდ თავისა ქებასა.

ბრ. გვაზვილი

მე წინ მივიდვარ... წინ „პარად-ალე“
მერე მე რა, თუ თქვენ დაილაღეთ!

ნ. კოშვილი

აულო რისთვის დამიღონდი,
გეყოს ტანჯვა, გაიხარე,
ჯერ სამარე ახალგაზრდა
პოეტს რისთვის გამითხარე...

ს ა მ ე რ ი კ ე ა ლ ბ ა თ ო ლ ე უ ი !

ცინცხალ დილაზე გამოალო თავის სახლის კარები დათა წკიპურტამქმ და ერთი ლაზათიანად დაამთქნარა.

— გამარჯობა დათა. ამ იალონზე რომ ამდგარხარ, ზომ არსად მიხელა? — გადმოსძახა მეზობელმა კირილე შურძილაძემ და ღობეს მიადგა.

— გაგიმარჯოს! — აგერ მივალ ბათომში.

— ბიჭო და ასე ადრე რა გინდა? დელეჯანი რვა საათზე მიდის.

— დელეჯანი არა, კარტა არ გინდა? — ჩაიციხა დათიამ, — მამა უბონდათ დელეჯანის ჯლაყუნით გვერდები ჩავიშტვრო, რა ოხრათ მინდა შენი დელეჯანი, ჩემი დელეჯანი ფეხებია. ხელოდ გავგლიჯინდები ბახეში და შენი დელეჯანი ნაგომარზე არ იქნება ჩასული, რომ მე ოხურგეთში შევლუქას მივადენ.

— შე კაი კაცო, თუ ფეხით ვიარდით, მაშინ რალა საჭირო იყო არ რკინის გზა, ანტონობილები, დელეჟნები.

— ეკცია და გუნებაო, ტყვილა ებრაეუნებაო, — ზომ გაგიგონია?!

— შენთან მუსიაფი კაია, ჩემო კირილე, მარა დროია გზას ბარაქა და ვაყარო. დღეს ჩავიბრუნ ბათომში და ხელო დავბრუნდები. თუ კაცი ხარ ხანდახან გადმოხედე ამ ჩემ ოჯახს.

— კი, ჩემო დათია, მაგას რავე დაგზარდები. მომიკითხე ნაცნობები.

მეზობლები დაშორდენ ერთმანეთს და დათიამ გრძელი ნახიჯით ეგზო გადათელა და გაუდგა ოხურგეთის შარა გზას.

სალამო ხანს ბათომის სადგურს მიადგა.

რამდენიმე წლის წინად ის ბათომში მუშაობდა გადამტვირთავ მუშად ნავთსადგურში. ბათომს კარგად იცნობდა. თხუთმეტი წელიწადი გავიდა, რაც იქ არ ყოფილა და თვალებს არ უჯერებდა, როცა ბათომს გადახედა. აქა იქ ახლად აშენებული უზარმაზარი სახლები, ფართე დაკრიალეპული ქუჩები, ყველგან სიწყნარე, დისციპლინა!.. გაუკვირდა რომ სადგურის უკან ისეთი ღრიანცელი და მთვრალი ხალხის ყვირილ არ იყო, როგორც წინად. გააკყვა ქუჩებს. შეუხვია ნურის ბაზრისაკენ და გაშტერებული გაჩერდა. თვალებს არ უჯერებდა. წინად აქ ყოველ ფეხის გადადგმაზე სამიკიტნოები იყო, საიდანაც ისმოდა მთვრალი ხალხის ყვირილი და ლანძღვა - გინება. ამ სამიკიტნოების მაგიერ მას ვეებერთელა კოპერატიული სასადილოს თეთრმა შენობამ შემოსცინა. დათა შევიდა შუგ

და დიდხანს ათვლიერებდა გაკვირვებით. ყველგან სისუფთავე, სიწყნარე, ყველა თავ თავის ალაგას იჯდა და ჩუქად სადილობდა.

მადლიერი დათა გაუდგა გზას. მისი ყურადღება მიიპყრო ვეებერთელა ნავთის გადასაქაჩემა ქარხანამ, წინად აქ იყო როტშილდის და მენშევიკების ქარხნები, მაგრამ ეს ახალი ქარხანა ათჯერ უფრო დიდი იყო და სხვადასხვა ახალ მანქანებით მორთული. აქა-იქ ხედავდა, რომ გაჩქარებით შენდებოდა სახლები და ქარხნები, მუშები ქიანქველასავით მოღებოდნ მთელ ბათომს და გაჩქარებული მუშაობდენ. დათია ჩააფიქრა ამ მდგომარეობამ.

— ყოჩაღ ბიჭებო, კაი ბიჭები ხართ და ქეც ააშენებ ქვეყანას!

დათია ბულვარში შევიდა და სკამზე ჩამოჯდა. და ფიქრებმა გაიტაცა. ის ადარებდა შორეულ წარსულს ეხლანდელ მდგომარეობას. უცბად მის წინ ვიღაც აჭარული გაჩერდა, გვერდით ხელი ხელ გაყრილი მიპყვებოდა ვიღაც თავ დაუხურავი ქალი. დათია ფიქრებიდან გამოერკვა, შეხედა უცნობს და უცბად ზეზე წამოიჭრა და სიხარულით გადაეხვია.

— ომიან, შენ გენაცვალე, რა გამეხარდა შენი ნახვა. დაჯექი, დაჯექი. მიანზე რამე. რამდენი ხანია არ მინახავხარ.

მის წინ იდგა მისი ძველი ნაცნობი ომიან გორდელაძე, აჭარელი გლეხი. ბათომის მუშაობის დროს დათია მას ძალიან დაუყვებოდა, რამდენჯერმე ესტუმრა და ისე უყურებდა როგორც მკვიდრ ნათესავს.

— რავე ხარ კოვ, რამ ჩამოგიყვანა აქ. შეეხმურა ომიანა და გვერდზე მიუჯდა თავის ქალით.

კარგა მასლაათის შემდეგ დათიამ ახედ - დახედა ქალს და ჩუმი ხმით ჰკითხა:

- ავი ძლაბი ვინაა?
- ვინაა და ჩემი ცოლი!

დათიამ მოწიწებით ხელი ჩამოართვა და ჩაიციხა.

— ბიჭო რავე მოუშვლებია თაზე, ჩადრი რა უყო?

— ჩადრობამ თქვენი ქირი წაილო, კაი ხანია ვადავადეთ, რად გიკვირს რომ ჩემ ცოლს თაზე არაფერი ახურავს? თქვენი ქალები გატიტვლებულნი დიარებინან და ავი რეინა გიკვირს!

ორივე მეგობრებმა გულიანად გაღიხარხარეს.

— რა ამბავია თქვენში ომიან? ,

— ყოლიფერი კარგადაა ქოვ, რავეც იქნა მევისვენეთ, გაუმარჯოს ჩვენს მთავრობას, მიწები ბრეველი გვაქვს, ავი ბეგები ქე მოგვაშორეს, სკოლები გავიხსნა და სულ ჩვენზე ზრუნავს. ახლა ფუხარები აიარა ვართ, ჩვენც ვლებულობთ მონაწილეობას ჩვენ საქმეში, ქალები განვითავისუფლეთ, ძველ ადათებს ბოლო ეღება და აწი ყორიფელ კაის უნდა ველოდეთ.

— ჩვენშიაც საყდრები ბიბლიოთეკებად და სკოლებად ვადავაკეთეთ. ხუცები გაიკრიქენ. ერთი ხუცესიც აღარ გვყავს.

— კაი დროი დაგვიდგა ქოვ, კაი!

— კაი დაგეგმართოს კაი დროა, ბათომს რომ შეეხედე, გამიკვირდა, ველარ ვიცანი, ასე პაწა დროში რავე მოახერხეთ ამდენი საქმის გაკეთება, მიკვირის.

კიდევ კარგა ხანს იმასლაათეს მეგობრებმა და შემდეგ ტყბილად დაშორდენ ერთმანეთს. დათიამ განაგრძო ბათომის დათვლიერება. ის ყველაფერმა ალტაცებაში მოიყვანა.

დილა ადრიან გამოვიდა ბათომიდან. დათია მთელი კვირის განმკულობაში უამბობდა მეზობლებს ბათომის გასაოცარ ამბებს.

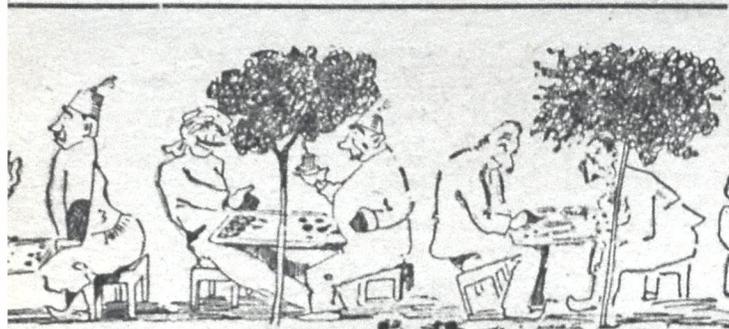
თაყა კვირზილაძე.

მიიღება ხელის მოწერა ივნისისათვის გზ. „მუშა“-ზე
გზ. „მუშა“ თბილისში „ტარტაროზი“-თ ღირს 70 შპს.

— მიშუამდგომლეთ ამხანაგო, რომ ბინა მომეცეს.
 — ვერ უყურებ რა დღეში ვართ? ბინა თქვენთვის
 კი არა, ჩვენთვის არა გვაქვს.

სპეციალური
 ბათუმის ნომერი
 დარჩენილი გზალები
 დაიბეჭდება
 შემდეგ ნომერში

(ბათონი-საბარნო)

სადგომო მატარებელი თავმოწონით შემოსრივალა პირველ საბარგო ლიანდაგში და უცებ გაჩერდა. მატარებლის სისტემის ქვაბებში გამარჯვებულ მოწოდებებით, მედიდურად გადმოიფურებოდნენ.

ერთმა მათგანმა, ყოველ მზრიდან საკმარისადაც შეეცდებოდა და შეღებულმა, იცნო უსახელო ჩისში მდგომი № 559224 და-ზინებულნი ქვაბი, რომელსაც მასთან ერთად ოდესღაც მარცხი შეეხებოდა, მას შეეცოდა განმეორებით დაზინებული თანამომეგ და მსულსატყნით შეეკითხა:

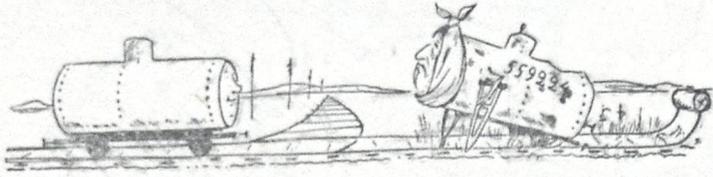
— მეგობარო, როდინდელი დაზინებულნი გაქვს ფეხები?

— ეს ძალიან სამწუხარო მოვლენაა!

— ეხ, ჩემო კარგო, ნუ თუ არ იცის, რომ ჩვენი მუშაკების უარაგლესობა დაწინაურების სურვილის მანიით არიან შეპყრობილი. მას რაღა საკვირველი, რომ ქველხსაშვილი, მინაშვილი - ზოგუცხებამ ამ სწილთ იყვნენ დაავადებული და ასეთი წერილმანი, როგორც არის ჩემი შეკეთება, მათ ნაკლებ აინტერესებთ.

— ეს რა მტვერია საჭილლის ანგარანთან?

— რა მტვერი იქნება, თუ არა რეორგანიზაციის ნაყოფი. ყოველ წაბრი რეორგანიზაცია აპარტის მუშაობას უნდა აპარტივებ-

— დიდი ხნის, მეგობარო, დიდი ხნის! — საცოდალით ამოიკენეს აფიშდომი ქვაბი.

— როგორც მასსოცს, მთნი შენც ჩემთან იყავ 30 დეკემბრის ნატანების ხილზე მომხდარ კატასტროფის დროს.

— ოი, საკვირველებე! ნუ თუ ამ 5 თვის განმავლობაში ასე უპატროსოთ ხარ მივდებულნი სადღაც ჩისში?

— სწორედ ასეა, ჩემო მეგობარო, ბარჩის პირველ რიცხვებში ჩამომთარვის იზხამურის ასაქციოდან, შემადგენ ვარდელ-წოდებულ ამ უსახელო ჩისში და მთლად მიიწყეს ჩემი შეკეთების საკითხი.

დეს, ხარვეზებს ამცირებდეს და წარმოების ნაყოფიერებას ადიდებდეს. ჩვენს ტრანსპორტზე კი — ყველა ეს უფლები ხდება ათასი სხვადასხვა თანამდებობები მოიფონეს, გონებრივ მუშაკთა შტატი ვაზროს და ინჟინერის სახელწოდებები და თანამდებობები უწოდეს, ასეთმა რეორგანიზაციამ კი, როგორც ხედავთ, ასე არივ-დარია მუშაობა.

— ექ! ჩას იხამ! — ამოიხრა შეკეთებულმა ქვაბმა და თავის გზას გაუღდა ლიანდაგზე.

შ-ნარი

განათლების მუშაკები

საბათოშო ნომრისათვის ვწერ ამ ამბავს ვინმე—„ჩაკუმი“ აქ ბევრი გვაქვს შვიდწლეულები, პროფსკოლა და ტენი კუმბი მე კი მსურს ვთქვა განათლების მუშაკებზე რამე-რუმე, რადგან გრძნობა ამეშალა, ენაც ველარ დავიღუმე.

განათლების მუშაკების სახლი მორთეს შინ და გარეთ. მაგრამ მისი ვამგეობა მაინც დარჩა მგლოვიარეთ. დაეპარსეთ იქ წრეები; პირვლად ბევრი ჩაეწერა. დღეს კი ქულიც რომ შეუგლოთ, მიაკარებთ იქ კაცს ვერა.

ერთ-ერთ წრეში როგორ იქნა გაანძირეს ფეხი-ხელი; აირჩიეს ერთი თემა საზიანო (თუმცა ძველი): „ანალ სკოლის დისციპლინა, მისი სახე, საფუძველი“... მომხსენებლად გამოიყო ჩვენი ნიკო, მეტად გრძელი.

ჩვენი ნიკო, ნიკო ჩვენი, დისციპლინით გვევლინება. სად ნიკო, სად დისციპლინა? მოდი ნუ ვაგუცინება, მე აქ ნიკოს ხსენებზე მომავინდა სხვადასხვა ბლატონ, ფუკოლ, ალიოში, ნადირობით „განთქმულები“.

ამ ზამთარში მათ სულყველას ეზარალათ ძალღლთა კვება თუმცა მათი ტრანაბით კი დღესაც ყური გვექედება. აქ ათწლეული ინტრაგის და კინკლაობის ვახუდა ბავა და გაისმის ხშირად ხმები: „არ გაუშვა! დაკა! დაკა!“

მილოვი კი ლექციებზე ლმროს აგინებს, ფურორს ზადებს და სახლში კი (ხმეკა დადის) ხანთელს უნთქებს ჩუმად ნატენს.

— ჩაშშ.

I.

იდა, ჯოგ, წივედი კახაბერში, მიწის დახენა მიწოდდა. მივაყენე ჩემი წიქარაი და ნიკარაი. მიწი იყო ხელი, გაუქარაი, ჯოგ, ზარებს ვეგეა მწეა, დახნეს. მარა ხარობი ოფლად იყენე შეღებილი. მუფასვენე ხარე-ბი; მეც მივიცენენ... გვიხებდე, ძავე, შეგხედე რაცხა იბრეთი მუფა და მუფა, მოხრეგინოშს და მოღრიგინოშს, მოშლიქინოშს და მოჭინებინოშს.

— ია! — გიფიქრე რაცხა გამადელოს (გამასტელოს) და შიში უნდა შეშეამოს— მეთქ. გვეგეკე, ჯოგ, ვერ დამეწოდა ბაქონს წყალი. გამოიქცა ხარებიც, ვირბინეთ და ვირბინეთ, ვიყვირე და ვიყვირე. მევენე-დე მორბის, არც ყური ბაქონს, არც თელი, არც ფეხი და არც კული, უქენი ვანი გაღვებტი ბარში, ვიძრე დიშტო, ამევიღე ნიშნში და შეღებე:

— აბა შენ და აბა მე — მეთქვე; გარედი-თარა ყურმუშს (თოფი) შთი გულში გაგარტამ-მეთქი.

— მაგრამ, აბა-აბა! სულ არ შეუნდა. ვეკრულე ჯოგ, — მაინც მორბის, შეგხედდე და ვიცნეს: ტრაქტორი იყო. ისე ხნავდა ქვა-სციტ ვახმარ მიწის, რომ ნაცარი გვერინბოდა არც ოფლი ქონდა, არც აფერი, ჯოგ, იზანი რას არ ნახავს: ამას არც ქვა აჩერებს არც ძირი, მთე და მივა... ჩემი წიქარაი და ნიკარაი ერთ კერაში, რომ დახნავს, აი ერთ საათში ხნავს.

დელოცა ძავე იმის მომგონი სტავლა ძტრბე რას მოაგონინა.

ჯოგ, მე რომ ვაქივებდა მიწახანს, ყველა რომ ეთქვა, პირდაპირ ვაგვირდები. შემიშდა ყარდაშ ჩემი ქალი ამე: თუ ვაგვირდის ქასტელო-არ მიყიდე, შენთან არ ვიცხოვრებო.

ტოლი (მართალი) უნდა გითხრა, მეც დელივანტს მიმსოღენ.

რას ვიხამდი, ყარდაშ, გიდევიდე ფალას-კა, ვეიღე თოფი, ვიშინე კაკები, მივინახე ჯევალს ტომარა და შეუღებეთ ტრილიას მთას. ვიარეთ, ვიარეთ და ვიარეთ; გაღვიარე ერთი მთაი, მეორე მთაი, ერთი ხრახი, მეორე ხრახი, ღელე, კორდი, ტყეი, ნაგარი და ალაი და ბილაი შექურ. მივედით თურქის სახლგარზე ვიყიდე სატონელი: კავერკოტი, ონდიკო, რაპსი, დოქი, კაბარდინი, შევიოტე, ნასკი; ლორიგასი; დღეს; პუდრი; პრეტდენი და სხვა რამეები. ვავაფსე ჯევალს ტომარაი, ავადე მუშებს და წამუენი.

იყო, ძავე, თოვლი, ქარბუქი და ლამე. მივედით აქარის წყალზე შევიდით წყალში, გაბუდეით ვაღმა, მარა პირდაპირ ვევიყინეთ. ამ დროს შეიქნა სროლა.

ხუსენივ, დაწევი, მოგკლეს—მეთქი. ბუ-სარაი დაწევი, მეც დაწევი მეკროლს. ვესროლე, ყურმუში ვაწევივ; ავდევი და გევიქეცი. ვადევიარდი ხრახში, ვადევიარდი ხუსინაი, ალაი შექურ სიკვილს ვადევიარე, მარა ერთი გვერდი დამტვირდისავან გამოფულდა... დაგვიჭირეს და საქონელი ჩამოგვიართვეს... ციხეშიც ჩავგვეს.

ასეა, ძივე, კოტრაბანდი აბერი კაი საქმე არაა. პატროსანი მუშაობა ყველადერს სკობია. დაგვიარე კავერკოტი, შევიოტი, ჩულბები, პუდრები და თავიც კილამ გაღვიარე.

გაგვიხედი

ყველაფერს თავისი სეზონი და დრო აქვს. და სწორედ ამას უნდა მივყავართ ის, რომ დეკემბრის რიცხვებში ბათუმის მუშაკომპა ცენტრს ერთი ბოქა მეხვე კიტრი შეეცვება.

„გაიგზავნოს ორი ბოქა“—წააწერა ცკაცე შირის ხელმძღვანელმა ბათუმის მუშაკომპის მოთხოვნებზე.

— ერთს თხოვლობენ, ახსნავეო, თქვენ კი ორს აგზავნიო!—უთხრა საჭიკოა მხარობელმა გამგეს.

— ისინიც სულელებია და შერც. ბათუმის ოდენა ქალაქი რას ვუფიქრობთ ერთი ბოქა მეხვე კიტრი, როდესაც იჭურ მტკიცებთა 120 პროცენტი ციებით არის დაიგადამოფიქრებული, ხომ იცი ციებინ და ფებმსივებს როგორ უყვარს მეხვეულება. გარდა ამისა, რამდენი ქალები და ბილიშვილები არიან ფებმსივით!—იმართლა თავი გამგემ და მერაფ დღესვე ბათუმისკენ ორი დიდი ბოქა მეხვე კიტრი გაიგზავნა.

ბათუმის მცხოვრებლები პირში ნერწყვ მომდგარი ელოდებოდნენ მეხვე კიტრის მიღებას და როცა ბოქებში კიტრი მუშაკომპის საწყობში მიქაქნდათ, შეიფიქრეთა რაგი უკან მისდევდა.

— ახსნავებო, ჯერ ფაქტურა არ მიგვიღია, არ ვიცი რაგორ უნდა გავყიდოთ; ამიტომ კიტრის გყიდვა ხელიდან დაიწყება!—გამოაჯახდა საეჭურის გამგემ. მუიღველებმა შირი ააწლაკუნეს და უსიამოვნოა დაიშალა.

მერაფ დღეს დილით, ისე მისვოდენ მუშაკომპის, რომ ნოქარმა ძლიეს შესწლო საეჭურის კარებს ვაღება და შესვლა.

— ფაქტურა ჯერაც არ მიგვიღია!—გამოაჯახდა ნოქარმა და მუიღველები ისევ უსამყოფლოდ დაიშალა.

„სასწრაფოდ გამოგვიგზავნეთ ფაქტურა“—აწერდა დეკემბრის ცენტრს მუშაკომპმა.

ერთი კვირის შემდეგ ცკაცეშიოდან ბათუმის მუშაკომპმა მიიღო ქალაქი:

„გაიგზავნათ სავაჭრო ფაქტურა. საჭიკოს მიღებათ სამი თვის შემდეგ“...

და წამოთვლილი იყო მსეთი ფართულულობის სახელები, რომლის შიგნით არასოდეს ბათუმის მუშაკომპს არ პქონია.

— კაცო, ჩვენ კიტრის ფაქტურას ვთხოველი, ისინი კი ფართობისას გეგზავნიან!—გაეჭურდა საეჭ. განყოფილებას გამგე და სასწრაფო ფოსტით კიდევ კიტრის ფაქტურა გამოიხოვა.

ყველას დაიფიქრა ორი ბოქა კიტრის შესახებ. ბათუმში აჭა-იქ ახალი კიტრი გამოიწიდა და მეხვე კიტრზეც დაკარგა მოთხოვნობა. ფოსტალიონმა კიდევ ერთი კონფურტი მიიტანა მუშაკომპში.

„გაიგზავნათ კიტრის ფაქტურა“—ამოიკითხა საეჭური განყოფილებას გამგემ. საეჭურების გამგეები გამოიძახა.

— აბა, წაიღეთ ფაქტურა!—უთხრა მან მის წინ შეგროვილი მალახის გამგეებს.

— საჭიკოსს აწი მივიღებო?—შეეკითხა ერთი მათგანი!

— მიღებულ კიტრის ფაქტურა!—გაუშერა გამგემ.

— რომელი კიტრის?—ერთხმად შეეკითხვნა;

— რომლისა და რათხელ რამ მივიღეთ ცკაცეშიოდან.

— ის ერთი თვეა, რაც გადავყარეთ. ისე აკობდა, რომ შინა სენი ეხლაც არის საეჭროში!—უპასუხეს გამგეს.

გამგემ ფაქტურა დააცვია და იქვე ვოდორჩა გაგდა.

წიწიწი და კიტრი

რამე-რუმი

ათეთიქს წითელ მთვარისას ვეწვიოთ სტუმრათ უცხრდა. იქ აქაფივე „მსახურისს“ (ისე მას მამა უცხონდა). კაცია იგი ყოფილი, ამაყი სულით, გულითა, თვის ქერქში გულარ ეტევა ძველი დროს სიყვარულითა. ეგაერის კედლის ვაზეთი, ვეღლეკურსად დასდებს საზრითა; გაკვირვებულნი დაიჩიბით. თქვენ ასეთ ტიპის ნახვითა.

ინვალიდების საბჭოშიც, არ დავიზარებ შეტომას, ბევრი ყოფილი ახერხებს იქ ინვალიდათ შეტომას. მაგრამ სულ სხედა მთავარი, ამ დარგის ბედ-იღბალისა, ქალები მზრმანებულოა ლამაზნი, კიხტა თვალისა. ნინა სუყველას ბრძანებლობს, ის გამგის შეამავალია, სხვებიც ბლომად ჰყავს ამქრები. თითონაც კიხტა ქალია. საჭიკე ვეიღება ხალისით, ხელფასიც გაღის ბლომად, ორას სამაჩი მანეთი, არ ყოფნის გასაძლომათა.

ესლა ოსმანს ვეწვევო, კაცია ახალი დროისი, მისი პირიდან სულ ხშირად დედის გინება მოისმის. კრიტიკა „უყვარს“ ძალიან, ამ ჩვენ ამხანავ ოსმანსა; ვინაც ის ვააკრიტიკა, ყველას უშირებს მოხსნასა.

ექიმ საბავეს ვეწვიოთ, ბოძოლაში არის განთქმული; ზედმეტად არვის ეჩუროს, ჩემგან ამქამად აქ თქული. უყვარს ჩხუბი და ინტრიფა მომხრეებიც უაფს შრავალი, თანამშრომლები ბევრია, მისგან გადაღებით მავალი. კეცშირში საჭიკე აწყვია, მასხედ აღძრული თუთობით, წამლებს არ მოგვებს კვლუბოდე ჰქონდეს თავსაყრად ყუთობდო.

სხვებიც გყავს, მაგრამ მათ შემდეგ მოვლეთ ჩვენ ბაშირ ჩანგალი, მოუსვათ როგორც ყანასა, მომცელის ბაშირ ნაშვალი. კიკოლიკა.

თუ მიმართეთ როდისმე, გაგვზავნით სხვაგანა, „მოთაფლული“ კაცია შეედრება სხვა განა?

ბუმბაია ოსმანი, — მსუნაგი, არაწმინდა, კომინამ გამწმენდმა მუსკოპიდან გაწმინდა, რადან ვაჭრებს წყალობდა მშობდა კონტრახანდისტებს. და „მოწყაელე“ გოგონებს ურიგებდა პატისტებს. მაგრამ კვლავ დააბრუნეს ოთავლული წყალშია, ინსპექციე, გვითხარი ნეტავ საქმე რაშია?

კბილის ტიქმა კლებანსკის „ვიწრო“ წელი აქვს, „პაწია“, პურის წიგნაკი არ მისცეს, შიმშილით „კედება“ კაცია.

საიკიტხო დუქანია რესტორანი „საფრანგეთი“, დროზე კერძს არ გაღორსებენ მიაშვილევ თუნდა კერტი.

ბულალტერია შირიან (თშიაძე გვარაღა) მისი ღრიალი, ყვირილი, გაისმის შთად და ბარადა. მუშებს უყვიროს უბეშათ, მოკარები, ანგალი, უებარია იმისთვის ტარტაროზკორის ჩანგალი.

საბაშვილი — ექიმი, მკურნალია ტებულო, საილიოს ბერეი ჰყავს მას გამგ ზავერებული.

კაზაკაშვილი „ვერიკა“ აღმასკომელი „მტრედია“, ისეთი დიდი გული აქვს სიტყვა ვერ გაავიხედია.

გაბუნია კალი არის თანამშრომლად აღმასკომში, უყვარს ბული, მონასიე, და შპერული ვაშლი, კომში. საქმეზე და სამსახურზე არ შეუვა ფიქრი თავში, სად სკალია: ჩამწვარია დუბებში და პამადაში.

კეიგულის — შევამკოთ მუსკოპის თანამშრომელი — მუშების ფართაღს „კუწნიდა“ ჩალაზესსავით რომელი — მუსკოპის ფულით პარიზში ცოლი გაგზავნა ტანია, როცა შეტუტვეს — „გასწმინდეს პრაშაი-დასვიდნია“.

მარკუშინი გაბლავთ ბორის, მოხელეა ახლა ფოსტის „ბიგში“ თეთრი გვარდიელი, საბჭოებზე გული მოსდის.

ტყავის საწყობის გამგეა დავით რუჟანსკი, — უბეში, საკეკულინტებს მფარველობს იმათ იხუტებს უბეში. მუშებს კი გასამკეცებულ ფასებში ტყავი მიჰყიდდა მავნებელ-ბუროკრატი, უნდა აბარადეს იქიდან.

ინვალიდთა სარძივე ნადს მეთაურობს კოდელი — იოსები — ინტრიგის და უბეშობის მოდელი. ყოველთვის და სულ ყველასთან ეს „უმანკო“ ქმნილება უშვერ სიტყვით ილანძება და დედას იბრება.

პათომელი ვეტილი — საბაშვილი პარიზში, ტუტს იღებდას პამადლით მიჯნური კარმენი. ელანდება ქალები; მერიკო და ტანია, პაციენტო მერეი ჰყავს — ჩვენი დონეუანია.

14 რეჟიტალა ქოროლი და „ჯვარის ქალა“

ეს ამბავი უწინ მოხდა. მე, რეჟიტალა ქოროლი მაშინ ზოვლი, ახალგაზრდა ბიჭი ვიყავი. სიმღერა, ცეკვა - თამაში და ჭიშკრის დაკვრაში ვერავინ შემეცლებოდა. მაგრამ წყლის ის მტრება, რომ ფუხარა ვიყავი. ფუხარა, ძიავ, ჩემი სიბლავები კი არ გყოფილვარ, არამედ დრო იყო ამეთი.

ზაფხულში, ავრეკავდი ნახირს გომის მთაზე. თუ რაიმეს ვიშოვიდი, მთის პატრონი თავადიშვილებს, გურჩილებს მიჰქონდათ საძოვრების ქირაში. ზამთარში კი, აჭარაში ბეგები და ხოჯები მჭუცავდა ტყავს. ჩემი სიღარიბის გამო ზუოგი და ფეხები მუდამ სასჯელში მქონდა. ცხენი არ მყავდა და ამიტომ მოვიკიდებდი ერთ გვარდა ყველს ან იაღს და ხარითაღლის იელადანა ოზურგეთში მიმქონდა მჭადის ფეხლებზე გამოსაცვლელთა.

ერთ დღეს, ჩავედი გურიისში, შემოქმედის ჯვარზე მოვხსენი გვარდა, წავედი ბეჭუჯის პირად, ელოცე ყბილუ და შემდეგ შევემეცი დოსტებთან ლაპარაკს.

— სალამაღლიქუმ, რეჟიტალა! — მომესალმა ხუცესი დიობისე ღლონტი.

— აღეჩქუმ ხალამ ხოჯა ეფენდი, ხუცესმა ხელი მკლავში გამიყარა და განზე გიბიყვანა ქოჯი!

— რეჟიტალა, — დაშიწყო ხუცესმა ლაპარაკი — ერთი ნაძვი გვაქვს საყდრის ოზოში მოსაქპირი და უნდა მოგვიჭრა.

— ბაქალუმ, ძიავ! — უთხარა მე და შემდეგ შევეკითხე: — ჰეიდა, ერთი მითხარა ხუცესო, — გურულემა ვერ მოგერიეთ ერთ ძირ ნამეს თუ?

— არა, მორევით როგორ ვერ მოგერიეთ, მარა საყდრის ეზოში მდვარ ხაძვზე ჯვარის ძალი ჯდება და ჭირისძიანმა კაცმა რომ ცული შემოჰქრას, იმ წიშვე მარჯვენი შეიხმეხათ. უნდ ბერ აჭარელს კი არაფერს გეტყვისო.

— დორის მჭამელი ვიქნები მაშინ, — შერ თუ არ გაგაბენე, ხუცესო-მეტქი — ჩავეილაპარაკე ჩემთვის და ვუთხარა:

— მოვჭრი, ძიავ, მაგრამ ოცდა ხუთი მანეთი უნდა მომიტეთ.

— რას ამბობ! ნახევარი საათის მუშაობაც არ სჭირია და ოცდა ხუთ მანეთს თხოულობო? — გაიკვირვა ხუცესმა.

— დიდი ვაჭრობის შემდეგ, ოც მანეთს ვაჭროვდიო.

— მოვეშხადე, მოვიმარჯვე ცული. ნაძვიან, მოიყარა თავი ქალებმა და დაიწყეს წუწუნენი:

— ჰაი შერ, ბეჭო აჭარელო, როგორ შეგახმობს ხელს ჯვარის ძალი.

ოცი მანეთის გულისთვის, როგორ უპატრონოდ უნდა დაყარო შენი ცოლშვილი!

— ხე რომ მოიჭრება და მიწაზე დაეცემა, მაშინ იმ წუთშივე მოკვდები! — ლაპარაკობდა ხუცესი ქალებში.

მე კი განვაგრძობდი ჭრას. რამოდენიმე წუთის შემდეგ, ხე შეინძრა და ღრიალით მიწაზე დაეცა. მიწაზე არ იყო კიდევ დაცემული, რომ მე ცული ხელიდან დაეგდებ, თვალები გადაეყვლიძე, ალახ, ალახ ამოვიძა-

ხე, მიწაზე დავეცი და ფეხების და ხელების ქიკინი დავიწყე.

— დიდ არს ღმერთი, ჭრისტე და მისი ჯვარი! ხედავთ მით ძლიერებას? ასე მოელის ღვთისა და ხატის ყოველ მემობელს. ხელიდანვე დაიწყეთ შემოწირვა ამა ალაგს თქვენი ცოლებების საპატიებლად! — ქალებმა და ხუცესი ხალხში.

მე ავდექი, უღვავებე გადავიფრიახე ქოჯე, ფული ჯიბეში ჩავდე და ჩემს გზას გაუდექი, თანაც ვფიქრობდი: — ხუცებიც ხოჯებსავით მატყუარანი ყოფილან!

ოქსტინი.

განუწყვეტელოზე გადასვლა

ზეტერია ფხრადმე, როგორც იქნა, მაგნო ქალაქის აღმასკომის შენობა და მორიდებითი შევიდა შიგ.

— სად არის აქ საღმრთნებლო განყოფილება? — იკითხა მან.

— მეწვიდე ნომერიში!

ზეტერია მეწვიდე ნომერი მოხდებნა და შიგ შევიდა.

— ია, ესლახან გადმოვიდით აქ, ჯერ მაგიდებიც არ დაგვიღებებია, საქმიანთეს არ გეცალია. შემოიარეთ ხვალ! — უბრძანა ზეტერიას თანამშრომელმა, რომელიც მაგიდის ასურტედა ოთახში.

ზეტერია მეორე დღეს საათის 12-ზე გამოცხადდა და დანიშნულ ოთახში შევიდა. მაგიდს ახალგაზრდა ყმაწვილი უჯდა.

ზეტერიამ მას მიმართა.

— საღმრთნებლო განყოფილება მეცამეტე ოთახშია! — უთხარა ახალგაზრდამ.

— გუშინ აქ იყენენ! — გაიკვირა ზეტერია.

— გუშინ აქ იყენენ, მაგრამ დღეს გადავიდენ! — უბასუსხა ახალგაზრდამ.

— ზეტერია მეცამეტე ნომერ ოთახს მიადეა.

როგორც იყო, მიიღეს მისი ჭალადები და შედგენათვის სამი დღის შემდეგ დაიბარეს.

ქვსამე დღეს ზეტერია რომ აღმასკომში

მივიდა აღნიშნული ოთახი სულ ცარიელი დახვდა.

— სად გადავიდა საღმრთნებლო განყოფილება? — შეეკითხა ის დამლაგებელს.

— მგონია მეფთვამეტე ოთახში!

ზეტერია შევიდა № 18 ოთახში. ოთახი დაეღვებოდა, მაგრამ შიგ არაფერ იყო.

ზეტერია მაგიდასთან ჩამოხდა დასაცდელად.

— ოთხ ახალგაზრდა შევიდა ოთახში და ზეტერიასთან გაჩერდნენ.

— ჩვენ ბრიგადის წევრები ვართ, გინდა — რა სარგებლობა მოიტანა განუწყვეტელ კვირაზე გადასვლამ აქ? — უთხარა ერთმა ახალგაზრდამ ზეტერიას.

— მე არაფერი ვიცი! — უბასუსხა გაკვირვებულმა ზეტერიამ.

— ისე, მიიქვ გვიტხარი, შენს შეხედულებით, რაში გამოიხატება აღმასკომში განუწყვეტელზე გადასვლა? — არ ეშვებოდა ზეტერიას, რომეზმეც ზეტერია აღმასკომის თანამშრომლად მიიღო.

ზეტერია დაფიქრდა.

— ჩემს აზრით აქ განუწყვეტელი გადასვლა ხედმიწვენიტ ჩჭარი ტემპით მიდის. ისე სწრაფად გადად - გაღმოდინ ოთახიდან ოთახში, რომ კარგა მიქნებარც კვალს დააკოვდეს! — უბასუსხა ზეტერიამ.

ბრედლის წევრებმა რადეკა ნაიწირეს.

ტომსინი.

თხახრიდან გალუმი, გალიდან გაგსახლში

ნერბებ დკიმული ქალები ფხვზე ალგარი უმართავდენ ოცადიებს ოკოტეტის მახლობს ნოვიკოს, რომელიც ნამითურ მუღასკვით გაქიულდყო სქვანზე და მდა-აშლილ მეღვდით აბრიალდება თვალბს.

როგორც იყო დანიშნა ხალხი და ნოვიკოვიც ქუჩაში გამოვიდა.

მაღალმა ხმელტანიანმა ქალმა, ფცებ მიერბინა, მკლავში ხელი გამოდვა ორან ხარვიით მიხბიჯენა და ქალაქის ბაღისკენ წიყენდა.

— მეტევი მაგის! — სოქვს შურით ზოგდრამა ქალებმა და მწარედ ამოიბოცნ ნოვიკოვი და ქალი ბალში შევიდენ და ჩამოვადდენ. დამე უმთვარო და მხელა იყო. დიდხანს დაბრენ ერთად.

ბოლოს წასვლისას, ქალი ისევ შეეკითხა ვეს:

— ჩვენ ხომ სამუღამოთ ებთმანეთის ვართ?

— რას ამბობო? — უკვირდა ვეს.

სიქ ქალმა ნოვიკოვზე მიუთითა და უთხარა: — ვაგნატინობით, რადგან მან ძალი იხმარა და დამიბორილა უძლური არსება.

ნოვიკოვი ბაღიდან გამახალში მოხვდა.

მეორე დღეს ვათომის თეატრალური სახი-გალიება ცხელი - ჩამოშვებული იყო. თვალნიტარებულული ქალებმა ხალხში ნარვიულობდენ და ბავშვებს სციმდენ.

მესუთე დღეს სასამართლო არჩედა საქმეს.

— რაში მიედება ბრალი? — თითონ ნოვიკოვი ეკითხებოდა მოსამართლეს. ბაღში ძივლად ჩამიყვანა, ძალადობა ჩემზე იხმარა და კიდე მე მამამართლებო?

— სასამართლომ ჭალს დაკითხა. ქალმა იმ დამინდელი სურათი უფრო დარბოთ გამალო... სასამართლომ ნოვიკოვი გაამართლა ოპერეტის თავყანისმცემელმა ქალმა ალ-ლუმი გაუმართეს თავის გმირს...

თეატრის დირექტორმა მადლობა გამოუცხადა ოპერეტის წარცლისა და გლოდითი თი-გული მთავრისა.

ამით დამთავრა: ოპერეტის სცენარი. კუმბანი

ტერ იოსებნიანი პატარა კაცი არ ყოფილა და სწორედ იმიტომ იყო, რომ გაზეთ „საბჭოთა აჭარისტანში“ მის მოღვაწეობაზე გრძელი წერილი დაიბეჭდა.

მიუხედავად კომპლუზრედის, პროფორჟანიზაციების და მუშაკორების აუთაუზებელ პროტესტისა, ის მაინც არხეილ განაგრძობდა მუშაობას და არავის „ჩხაპანს“ ყურადღებას არ აქცევდა.

ერთ მშვენიერ დღეს, მან გამოაცხადა, რომ ის სტოვებს თავის თანამდევრობას და გადადის სხვა ქალაქში. კოუმუნები არ ეყო ზოგიერთებს ამის გაგონებაზე, მაგრამ უღენტს ცრემლების გარდა, საშინელი ქვითინიც წასკდა.

— ვილუპებით, მიღის ჩვენი გამგე! — იძახდა ის თანამშრომლებში და ცრემლებს იწმენდა.

— მიღის და ჯვანდაბამდეც გზა ჰქონია! — უთხრა ერთმა „უეციკმა“ მას.

— ჯერ გავეწმინდოთ და მერმეთ გაუშვათ! — დაუმატა მეორემ.

უღენტმა შენიშნა, რომ თანამგრძნობი ამ მუშაკორების ფაშს მას ძალიან ცოტა ჰყავდა.

მოახლოვდა „ძვირფასი გამგის“ გაცილების დღე. დადგა განზორების წუთები და შავალ შეიმოსა ცა.

ქართულ ხალხს სხვევია ძველთაგან ქარსილი, ტირილი ღვინითა და ქვიფით. საპირო შეიქნა „პატარა“ ქელების მოწყობა.

ეს უღენტმა ითავა. (ხუმრობაა! თეიითრაც გამგეა და მასაც რომ შეეძინებეს ასეთი ამბავი?)

შეუყარა თავი რამოდენიმე გულმოკლულ დამწუხრებულთ და... გაიძირა გამაღვიროლის ქვიფი.

თავში იჯდა თვით „განსვენებულ“ გამგე, მის გვერდში — მისი ქირსოთილი უღენტი, შემდეგ რამოდენიმე სხვა ამბანაგები და შემდეგ — გარეშეიცი...

თამაშობა თვით უღენტმა იყისრა. მისი მუშაკორე და მგრანობიარე სიტყვები ცრემლებს იწვევდა თვით „განსვენებულშიაც“. იყო ხეუნა და მულარა, რომ არ დაეტოვებინათ თავისი სამფლობელო მათ საყვარელ გამგეს. უმუშევრა მათთან ხელიხელ ჩაკიდებული, მაგრამ არაფერი გამოდიოდა. სიტყვები ვერ ჰქურბაუდა სასიკვდილოთ განწირულ ცხედარს.

— ამბანაგებო, — დაიწყო ბოლოს „ძვირფასმა გამგემ“ — მე დიდი სიამოვნებით დაგორებოდი თქვენთან, რომლებთანაც შეიძლება ჩემი ყო-

— 717 (იბ. 4 გვ.)

ბათუმის „მუშაკორაში“ წმენდის შემდეგ

ამბ. ტარტაროზი, თანამდელ თქვენი დავალებსა, „მუშაკორე“ ჩამოყაროთი მუშაკორის წარმოამდგენლეს.

— როგორია თქვენთან მდგომარეობა მუშაკორის წმენდის შესახებ?

— მდგომარეობა? თქვენ აღბათ წაიკითხვდით ჩვენს შესახებ განუთებში წერილს, მაგრამ ჩაღდნ ასე განტერტებთ ჩვენი საკითხი... — და ის იყო უნდა დავწყო, რომ ამ დროს იქ მყოფმა ახალგაზრდა ყმაწვილმა თვალი მიქნა — „ვარეთ გამოდიო“. მე ბოღში მოვიხდე და ვარეთ გამოვიდი.

— მაგს რას თბოვ, კაცო მსალბეს! მოვატუტებს, სიპართლს არ გეტყვის მე „მუშაკორე კავალერისტი“ ვარ და მე გიტყვი ყმაღაღეს და მართლაც მოიპო!

ბარისის გაწმენდამ დიდი აღრ - ბური გამოიწვია მუშაკორის წარდბში. ზოგი მთგონა დაუნებთი ადამიტი უნდა, რომ ბარისის შემკვლელო პირი აჭარისტანში არ არსო, მაგრამ, როგორც იქნა სანთლით აღმოეპანინეთ.

— პაბილიანციე „გაწმენდეს“ და პატარა

თანამდებობიდან მოთავს ბუხხალტრად „ჩამოაქციეთეს“.

№ 2 მალაზიის გამგე იოსებ ბუღალავს ერის მუტან-მოტანა უეციკს და კამბეტრადინ კაზინეტში დატერტბა.

იოსებნი წინააღმდეგი იყო მალაზიის გამგეობის სექციის შედგენათ და მათ „საღმთო ომი“ გამოუცხადა.

სოციალისტური შეჯობრი თუ განტერტებთ, ერთ შემთხვევას მოგვიყვანოთ და მკალითისთენს 14 3 სამწყენილე საწყობს დაგვისბეღლეთ. ერთი ვაგონი ქართოფილი ან ხახვი რომ მოვა, სოდაპლის გამო ნახვევარს ყრიან. ქართოფილის გადაყრასი ეს მალაზია ევკინტება ზედიზნოს, მალაზიის და ჯერჯერობათ კიდევ სკოპნის.

რა ვაგი № 10 მალაზიის გამგე მანასე ნიკოლაიშვილის შესახებ? ბეგრი არადგრი. რაც ჩითა-ჩეთა სატრია, შილი და თეთრეთული მოვა თავის ნათესაებებს არ სტოვებს უყურადღებოთ. ეს ხომ ზუნებრკია: „ბაბ ჩემო მანასეო, ხან ისე და ხან ასე“...

ზენიტი

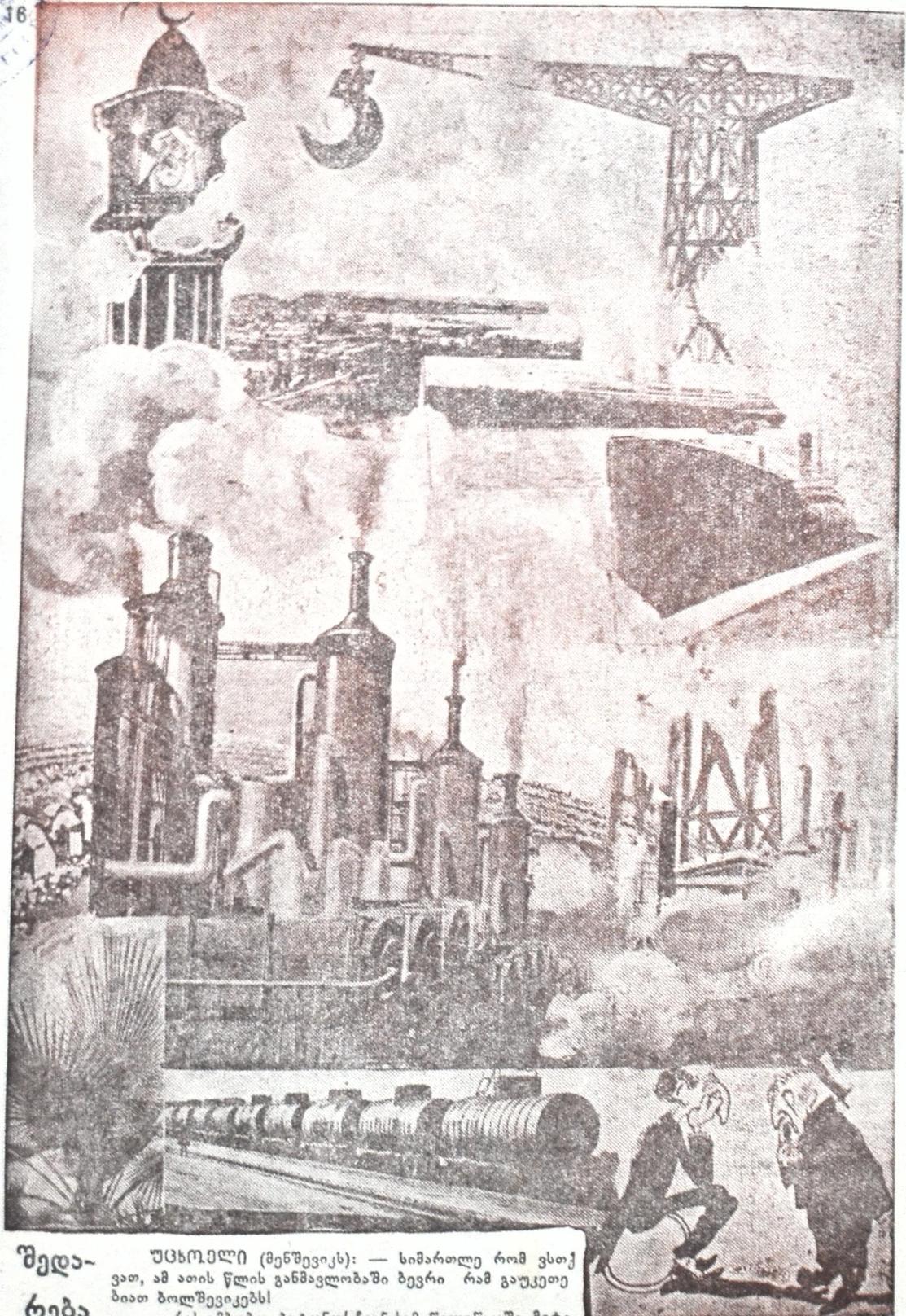
ველი მისწრაფება განვებორციელო, მაგრამ რა გამაჩერებს იმ ხალხთან, რომელსაც მულამ ლენინი, შეჯობრება, ბრიგადა, გამოორკვევა, დამკერელობა და მრავალი ასეთი ხლავორითი აკერია ენახე!... იყავით ამბანაგებო, მარჯვეთ და ქვეითი!—

და მან სათითაოდ ჩაკოცნა იქ მყოფნი და... განსვენა.

მეორე დღეს, როგორც ამბობენ, სამსახურში მხოლოდ ორი ვერ ზამოტბადა.

უღენტი ცულ გუნებაზე იყო და თავის ტიტიოს გრანობოთ. შეუშენა

16

**შედა-
რება**

უცხოელი (მენშევიკი): — სიმაართლე რომ ვსთქ
ვათ, ამ ათის წლის განმავლობაში ბევრი რამ გაუკეთე
ბიათ ბოლშევიკებს!
— რას ამბობთ, ბატონო! ჩვენ სამ წელიწადში მეთი
დავანგრიეთ!